

Toimintalinjaus 2021–2023

Punainen Risti tuo iloa, ylläpitää toivoa ja vahvistaa luottamusta

Hyväksytty yleiskokouksessa 5.9.2020

Sisällys

Punainen Risti tuo iloa, ylläpitää toivoa ja luottamusta – Suomen Punaisen Ristin toimintalinjaus vuosille 2021-2023	3
Monet asiat ympärillämme muuttuvat nopeasti.....	3
Tavoitteemme vuosille 2021-2023	4
Apu löytyy läheltä.....	4
Hyvinvoivassa yhteisössä kaikki ovat mukana	5
Luottamusta ja vastuullisuutta rakentava yhteiskunta	6
Näin pääsemme tavoitteisiimme	7
Punaisen Ristin osasto on ilon, toivon ja toiminnan paikka	7
Vapaaehtoisuus innostaa ja motivoi	9
Tunnistamme ja kasvatamme osaamista	10
Saamme enemmän aikaiseksi yhteistyöllä	10
Käytämme uuden teknologian ja digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia.....	11
Avointa ja monipuolista valmiusjärjestön viestintää kaikilla järjestötasoilla	12
Tasapainoinen talous, toimiva hallinto ja hyvinvoiva henkilöstö	12

Punainen Risti tuo iloa, ylläpitää toivoa ja luottamusta – Suomen Punaisen Ristin toimintalinjaus vuosille 2021-2023

Suomen Punainen Risti on humanitaarinen avustusjärjestö, jonka tehtävänä on auttaa eniten apua tarvitsevia kotimaassa ja ulkomailla. Se kuuluu kansainväliseen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeeseen, joka yhdessä auttaa ihmisiä katastrofien ja onnettomuuksien sattuessa ja kouluttaa heitä varautumaan niihin. Järjestö kannustaa ihmisiä huolehtimaan hyvinvoinnistaan ja pitämään huolta toisistaan. Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen toimintaa ohjaa seitsemän perusperiaatetta: inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, yleismaailmallisuus ja ykseys.

Suomen Punaisen Ristin toiminta tuo iloa, synnyttää toivoa ja vahvistaa ihmisten luottamusta toisiinsa ja Punaisen Ristin apuun.

Punaisen Ristin vapaaehtoisuus luo iloa yhteisöllisyyden ja osallisuuden kautta. Se tuo iloa heille, joita autamme ja heille, jotka haluavat ja osaavat auttaa. Avustustoimintamme tuo toivoa. Avunsaajille toivo avaa uusia näköaloja, tukee jaksamista ja ohjaa kohti parempaa tulevaisuutta. Punainen Risti on vapaaehtoisjärjestö. Vapaaehtoisten näkyvä toiminta omassa yhteisössään vahvistaa luottamusta siihen, että ihmiset haluavat auttaa toisiaan.

Auttamistyömme perustuu maailmanlaajuiseen auttamisen ketjuun, jossa vapaaehtoiset, yhteisöt ja työntekijät työskentelevät yhdessä. Kaikkialla maailmassa Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun toiminta perustuu luottamukselle. Avunsaajat, vapaaehtoiset, kumppanit, lahjoittajat ja tukijat luottavat Punaisen Ristin toimintaan vaikeissakin tilanteissa.

Visiomme saavuttaminen edellyttää sitoutumista koko järjestöltämme: jäseniltä, vapaaehtoisilta ja luottamushenkilöiltä, osastoilta toimintaryhmineen, piireiltä, keskushallinnolta, ml. Veripalvelulta, Nuorten turvataloilta, Kontti-kierrätystavarataloketjulta ja Punainen Risti Ensiapu Oy:ltä.

Monet asiat ympärillämme muuttuvat nopeasti

Väestö ikääntyy ja monimuotoistuu. Nuorten kiinnostus yhteiskunnallisia asioita kohtaan on kasvussa. Teknologia sulautuu yhä enemmän osaksi elämäämme. Erilaisten verkostojen valta ja kiinnostus yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoistoimintaa kohtaan on kasvussa. Globalisaatio ja muuttoliike luovat paitsi auttamisen tarvetta myös uudenlaisia mahdollisuuksia ja sekä maantieteen, kulttuurin ja kielirajat ylittäviä kohtaamisia ja yhteistoimintaa. Eriarvoistuminen, yksinäisyys, terveyserojen kasvu, syrjintä ja rasismi haastavat hyvinvointiyhteiskuntaa ja heikentävät mahdollisuuksien yhdenvertaisuutta. Kiihtyvät, pitkittyvät konfliktit sekä ilmastomuutoksen vaikutukset lisäävät humanitaarisen avun tarvetta. Avustustyöntekijät ovat konflikteissa entistä suuremmassa vaarassa. Talousjärjestelmä on muutoksessa, jota on vaikea ennakoida.

Ilmastokriisin vaikutukset ovat luoneet uudenlaista kansalaistoimintaa ja yhteiskunnallista aktivoitumista sekä yhteisvastuuta, erityisesti nuorten keskuudessa.

Tavoitteemme vuosille 2021–2023

Toimintaympäristön muutokset edellyttävät auttamistyön uudistumista. Vastaamme haasteisiin seuraamalla ja ennakoimalla muutosta. Uhkien ja riskien ymmärtäminen ja muutoksen johtaminen on tulevana vuosina entistä tärkeämpää. Muuttuvassa ympäristössä on tärkeää tuntea omat voimavarat ja vahvuudet. Erityisesti nuorilla on keskeinen asema järjestömme toiminnassa ja auttamisessa.

Tämän toimintalinjauksen kolme päätavoitetta ovat:

1. Apu löytyy läheltä
2. Hyvinvoivassa yhteisössä kaikki ovat mukana
3. Luottamusta ja vastuullisuutta rakentava yhteiskunta

Mittaamme yhdessä tavoitteiden toteutumista näillä mittareilla:

1. Äkillisissä auttamistilanteissa hälytettävissä olevien henkilöiden määrä
2. Vapaaehtoisten määrä
3. Suomen Punaisen Ristin jäsenmäärä
4. Toiminnassamme mukana olevien nuorten (alle 29-vuotiaiden) määrä

Apu löytyy läheltä

Tehokkain ja nopein apu äkillisissä tilanteissa löytyy aina ensin läheltä. Punainen Risti on **tehokas avun kanava**. Kun jotain tapahtuu, autamme ihmisiä nopeasti ja tarkoituksenmukaisesti niin Suomessa kuin maailmalla. Auttaminen mahdollistaa sen, että yhteisöt myös palautuvat kriiseistä nopeasti. Olemme Suomen johtava valmiusjärjestö ja tehokas kansainvälinen toimija. Tehokas apumme perustuu siihen, että järjestöllä on elävä kosketus yhteisöön, ihmisten arkeen ja avuntarpeisiin.

Jokainen vapaaehtoinen on osa valmiutta. Auttamisvalmiuden perusta syntyy yksilön ja yhteisön yhteisestä vastuusta ja arvoista. Valmiutta ylläpidetään koulutuksella ja harjoituksella sekä rekrytoimalla uusia vapaaehtoisia. Valmiussuunnitelmat ja hälytysjärjestelmät ovat ajan tasalla ja toimimme hyvässä yhteistyössä viranomaisten kanssa. Katastrofivalmiuden yksikkömme ovat käytössä siellä missä tarvitaan, sekä kansainvälisesti että Suomessa. Veripalvelumme huolehtii Suomen sairaaloissa tarvittavien verivalmisteiden, laboratoriotutkimusten ja kantasolusiirteiden saatavuudesta joka päivä, seuraa tiiviisti alan lääketieteellistä kehitystä ja tekee aktiivista tieteellistä tutkimusta hoitojen kehittämiseksi. Veripalvelu on valmiudessa myös poikkeustilanteita varten.

Asiantuntemuksemme muodostuu vapaaehtoisten ja työntekijöiden yhteistoiminnasta. Puoleemme käännytään, kun tarvitaan vahvaa näkemystä ja osaamista valmiuden ja varautumisen kysymyksissä. Katastrofiterveys, psykososiaalinen tuki, varautumisen koordinaatio ja johtaminen sekä logistiikka ovat erityisosaamistamme. Äkillisissä tilanteissa annamme ensiapua, järjestämme ensihuoltoa ja tarjoamme henkistä tukea.

Yllätyksellisiin tilanteisiin reagoiminen edellyttää auttajalta paitsi osaamista, myös joustavuutta muuttaa toimintatapoja ja valmiutta ymmärtää avun tarvitsijan tarpeita muuttuneissa tilanteissa. Tunnistamme tekijät, jotka aiheuttavat erityistä haavoittuvuutta ja tuomme ne näkyväksi vaikuttamistyön keinoin. Kehitämme erityisesti **verkkoauttamisen muotoja** äkillisissä onnettomuus- ja poikkeustilanteissa ja vahvistamme kykyämme ja osaamistamme vastata ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Punaisella Ristillä on valmius tukea viranomaisia laajamittaisen maahantulon tilanteissa.

Ilmastonmuutos vaatii meitä vastaamaan kasvaviin humanitaarisiin tarpeisiin ja muuttamaan omaa toimintaamme. Ilmastonmuutos koettelee eniten kaikkein

haavoittuvimmassa asemassa olevia ihmisiä, erityisesti konfliktialueilla. Ilmastonmuutos mm. lisää sään ääri-ilmiöitä, katastrofeja ja terveysongelmia sekä heikentää ruokaturvaa. Huomioimme ilmastonmuutoksen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälisen liiton (IFRC) tekemien linjausten ja aineistojen mukaisesti. Selvitämme oman toimintamme ilmastovaikutukset, puutumme ilmastolle haitallisiin toiminnan ongelmakohtiin ja sitoudumme olemaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

Auttaminen on **yhteistyötä**. Toimimme aina yhdessä yhteisön kanssa ja otamme erityisesti nuoret mukaan auttamisen ketjuun. Kaikki arjen toiminta tukee auttamisvalmiutta ja varautumista. Tunnistamme ennakoivasti koko järjestön käytössä olevat resurssit ja auttamistilanteissa käytämme kaikkien osaamista ja resursseja. Tärkeä osa valmiuden suunnittelua on yhteistyö äkillisissä tilanteissa. Teemme yhteistyötä valmiuden ja varautumisen verkostoissa ja toimimme yhdessä eri sidosryhmien kanssa paikallisesti, alueellisesti ja kansainvälisesti. Kansainvälisessä yhteistoiminnassamme tuemme sisärjestöjen varautumista ja valmiutta vastata avun tarpeeseen ja kykyä toimia yhteistyössä kriisi- ja katastrofitilanteissa. Toimimme yhdessä viranomaisten ja eri järjestöjen kanssa niin, että verkostot ja yhteydet ovat valmiina suuronnettomuuksien ja yhteiskunnan häiriötilanteiden niin vaatiessa. Seuraamme yhdessä myös toimintaympäristön muutoksia ja riskejä, analysoimme niiden vaikutuksia ja varmistamme voimavarat.

Auttamistilanteiden ja valmiusoperaatioiden **johtaminen** on hyvää ja johtamisjärjestelmä on selkeä kaikilla järjestötasoilla. Pystymme vastaamaan nopeasti ja laadukkaasti avun tarpeeseen kotimaassa ja kansainvälisesti. Meillä on vahva verkosto osaavia valmiuden ja varautumisen toimijoita, jotka vahvistavat osastojen operatiivista toimintaa ja johtavat tilanteita paikallistasolla tarpeen mukaan. Käytämme johtamisen tukena digitalisaation tuomia mahdollisuuksia. Olemme aloitteellisia auttamistyön käynnistämässä jo varhaisessa vaiheessa. Oikea-aikainen ja oikeaan tietoon perustuva kriisiviestintä on osa häiriö- ja onnettomuustilanteiden johtamistamme.

Geneven sopimusten, kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Suomen lainsäädännön Punaiselle Ristille määrittelemä **erityinen tehtävä** viranomaisen avustamisesta rauhan, kriisien ja sodan aikana on tunnettu ja tunnustettu. Erityinen asemamme näkyy valmiussuunnittelussa, koulutuksissa, kumppanuuksissa ja viestinnässä.

Teemme tunnetuksi **humanitaarista oikeutta** sekä edistämme sen täytäntöönpanoa yhdessä viranomaisten kanssa. Puolustamme periaatteitamme sekä Punaisen Ristin viranomaisista riippumatonta oikeutta antaa humanitaarista apua ja suojella ihmisiä kaikissa tilanteissa.

Hyvinvoivassa yhteisössä kaikki ovat mukana

Lisäämme ihmisten taitoja huolehtia omasta ja lähipiirin **hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta**. Auttamistoimintamme kotimaassa ja kansainvälisessä yhteistyössä perustuu vapaaehtoisten kokemukseen, toimintaamme osana paikallista yhteisöä, avuntarpeiden tunnistamiseen sekä saatavilla olevaan luotettavaan tietoon. Tavoitteenamme on laadukas auttaminen.

Punaisen Ristin työssä **terveys ymmärretään laajasti** fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena hyvinvointina. Terveystoiminta on neuvontaa, tukea, ennaltaehkäisyä ja koulutusta. Punainen Risti on johtava ensiaputoimija niin avun antamisessa kuin kouluttamisessakin. Verenluovuttajat ja kantasolujen luovuttajat ovat tärkeitä kumppaneitamme auttamisessa.

Huomioimme **sosiaaliseen hyvinvointiin** ja terveyteen vaikuttavat tekijät ja toimintaympäristön muutokset. Olemme valmiina toimimaan Suomessa uudenaikaisessa sosiaali- ja terveysympäristössä luotettavana hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä.

Tunnistamme heidät, jotka tarvitsevat paikkakunnalla apuamme ja autamme vaikeassa asemassa ja tilanteessa olevia. **Suojellemme** ihmisiä ihmisarvon ja ihmisoikeuksien loukkauksilta sekä hyväksikäytöltä. Varmistamme, että antamamme apu tukee heidän selviytymistään ja vahvistaa heidän omia voimavarojaan. Punaisessa Ristissä on mahdollisuus toimia myös vaativissa vapaaehtoistehtävissä, joissa kohdataan niitä erityisen tuen tarpeessa olevia ihmisiä, joita muut palvelut eivät tavoita. Näihin vapaaehtoistehtäviin tarjoamme erityistä tukea.

Autamme konfliktien, luonnonkatastrofien ja kriisitilanteiden erottamia perheitä perheyhteyksien palauttamisessa. Etsimme kadonneita omaisia ja välitämme viestejä kriisialueilla. Tuemme paperittomia ja säilöön otettuja.

Tunnistamme yksinäisyyden hyvinvointia heikentävät vaikutukset. Vähennämme yksinäisyyttä kohtaamalla yksinäisiä monin erin keinoin, myös verkossa.

Monimuotoinen ystävätoiminta on suunnattu kaikille ikäryhmille. Ystävätoiminta on helposti lähestyttävää ja osallistavaa niin vapaaehtoiselle kuin ystävää kaipaaville.

Kampanjointimme nostaa esiin yksinäisyyden ongelmaa ja ratkaisuja.

Tuemme vapaaehtoisten voimin maahanmuuttajia heidän kotoutumisessaan ja tarjoamme erityistä tukea haavoittuvassa asemassa oleville.

Arvostamme nuorten oikeuksia ja heidän omaa aktiivista toimintaansa. Nuoret löytävät toiminnan ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollisuuksia monipuolisesti kaikessa Punaisen Ristin toiminnassa. Nuoret saavat Punaiselta Ristiltä myös apua omaan elämäänsä. Vahvistamme nuorten toiminta- ja vaikuttamismahdollisuuksia järjestössä sekä lähiyhteisössä, yhteiskunnassa ja globaalisti. Vahvistamme **nuorten osallisuutta** ja arjen hallintaa. Kohtaamme nuoret heidän omassa elämänpiirissään kuten oppilaitoksissa, turvataloilla, nuorten tapahtumissa ja verkossa.

Luottamusta ja vastuullisuutta rakentava yhteiskunta

Näkyvä toiminta **inhimillisyyden puolesta** vahvistaa suomalaista yhteiskuntaa.

Aktiivinen kansalaisyhteiskunta, vapaaehtoisuus ja inhimillisten arvojen puolustaminen vahvistaa yhteisöjä ja kannustaa mukaan vapaaehtoistoimintaan. Tällainen yhteisö toimii paremmin myös onnettomuuksien sattuessa ja kriisien keskellä ja kannustaa ihmisiä hyvinvoivaan ja turvalliseen elämään.

Punaisen Ristin toiminta **perustuu luottamukselle**. Näkyvä paikallistoiminta ja kansainvälinen avustustyö sekä jatkuva monipuolinen viestintä rakentavat luottamusta Punaisen Ristin auttamistyöhön. Toimintamme edellytyksenä on, että avunsaajat, työhömmme osallistuvat vapaaehtoiset ja työntekijät sekä toimintamme mahdollistavat tukijat ja tahot hyväksyvät toimintamme periaatteet, luottavat toimintakykyymme ja tuntevat toimintatapamme ja työmme tulokset. Olemme luotettava kumppani myös kansainvälisesti ja paikallisyhteisöissä, joissa toimimme yhdessä kunkin maan kansallisen yhdistyksen kanssa.

Punaisen Ristin toiminta rakentaa **moninaista ja yhdenvertaista osallisuuden yhteiskuntaa**. Punainen Risti tuo yhteen eritaustaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä. Pyrimme siihen, että Punaisen Ristin toimintaan pääsee helposti mukaan ja se on kaikille avointa, esteetöntä, syrjimätöntä ja rasismista vapaata. Helppo saavutettavuus verkossa lisää osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tarjoamme aktiivisesti toimintamahdollisuuksia maahanmuuttajille.

Muuttuneessa viestintäympäristössä **viestinnästä** ja aktiivisesta yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta on tullut yksi vapaaehtoistoiminnan muoto. Punaisen Ristin vapaaehtoiset ymmärtävät viestinnän merkityksen ja aktiivinen näkyminen paikallisella tasolla luo pohjan uudistuvalla ja moniäänisellä järjestöviestinnälle. Viestintä ja vaikuttaminen kuuluu myös nykyaikaiseen asiantuntijatyöhön.

Vahvistamme merkitystämme yhteiskunnassa, kun **seuraamme** järjestön arvomaailman kannalta tärkeitä **yhteiskunnan muutoksia** ja huomioimme ne viestinnässä ja kampanjoinnissa. Yhteiskunnallinen asemamme on vakaa ja kauttamme tulevaan tietoon ja kokemukseen luotetaan niin päätöksentekijöiden kuin kansalaisten keskuudessa.

Kuuntelemme tarkasti **avunsaajilta tulevia viestejä**. Voimme parantaa heidän tilannettaan välittämällä näitä viestejä päätöksentekijöille.

Olemme **näkyvä vaikuttaja**. Osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun tekemällä rohkeaa humanitaariseen avustustyöhön liittyvää viestintää ja keskustelemalla aktiivisesti. Viestimme työmme tuloksista kaikilla järjestötasoilla suurelle yleisölle, avunsaajille, rahoittajille ja kumppaneille.

Näin pääsemme tavoitteisiimme

Keskittymällä näihin seitsemään painopisteeseen saamme muutoksen aikaiseksi: paikallisuus, innostava vapaaehtoisuus, osaaminen, yhteistyö, uudet teknologiat, viestintä ja tasapainoinen talous.

Punaisen Ristin osasto on ilon, toivon ja toiminnan paikka

Ihmisten osallistuminen Punaisen Ristin toimintaan toteutuu paikallisesti osastoissa ja toimintaryhmissä. Punaisen Ristin osasto edustaa Punaista Ristiä omalla paikkakunnallaan, tunnistaen apua tarvitsevat sekä auttamaan valmiit ihmiset.

Osasto on aktiivinen vapaaehtoisten kohtaamispaikka kaikille, jotka hyväksyvät Punaisen Ristin periaatteet. Osastot ovat erilaisia. Ne toimivat erilaisissa ympäristöissä huolehtien siitä, että niillä on voimavaroja auttamiseen. Hyvinvoiva osasto on toiminnan perusta. Kummitoiminnalla varmistetaan osastojen toimintakyky ja elinvoimaisuus.

PERUSTOIMINNAN OSASTO **Punaisen Ristin jokainen osasto:**

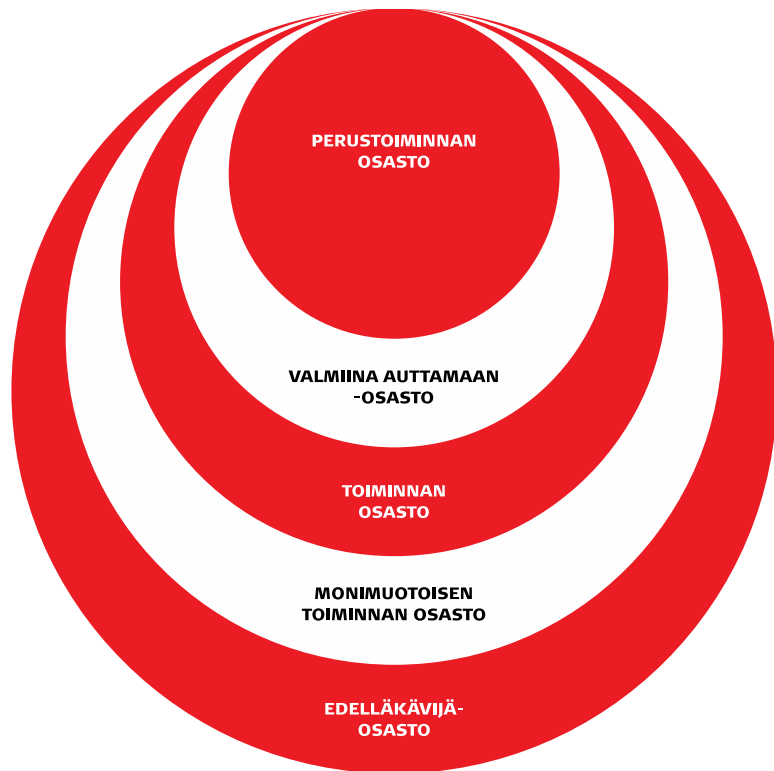
- Osastolla on oma tai yhdessä alueen muiden osastojen kanssa valmisteltu valmiussuunnitelma.
- Osasto järjestää Nälkpäiväkeräyksen ja viestii sisäisesti ja ulkoisesti.
- Osasto antaa kotimaan apua.
- Osaston hallinto on sääntöjen mukaisesti hoidettu.

VALMIINA AUTTAMAAN edellisten lisäksi:

- Osasto vastaa äkillisiin avuntarpeisiin ajantasaisen valmiussuunnitelmansa mukaan. Se osallistuu hälytystoimintaan.
- Osastolla on käytössä OMA Punainen Risti ja viestii säännöllisesti toimijoilleen.
- Osasto järjestää Nälkpäiväkeräyksen sekä sen keräys-suunnitelma ja -välineet ovat ajan tasalla ja tarkoituksenmukaiset

TOIMINNAN OSASTO edellisten lisäksi:

- Osasto järjestää säännöllistä ja kertamuotoista auttamistoimintaa jollakin järjestön tehtäväalueista. Lisäksi toiminnan osasto rekrytoi sekä vastaanottaa aktiivisesti uusia vapaaehtoisia eri tehtäviin ja viestii toimijoilleen.
- Osasto toimii yhteistyössä lähi-osastojen ja muiden toimijoiden kanssa. Se pitää yllä omaa hälytysryhmää tai osallistuu alueelliseen hälytysryhmään ja osasto on hälytettävissä OHTO-järjestelmästä.
- Osastolla on valmius hätäapukeräyksiin ja se huomioi keräysten yhteydessä yhteistyön koulujen kanssa.

MONIMUOTOISEN TOIMINNAN OSASTO edellisten lisäksi:

- Osasto järjestää auttamistoimintaa useimmilla järjestön tehtäväalueista.
- Monimuotoisen toiminnan osasto selvittää paikallisia tarpeita ja kartoittaa avun tarvitsijoita, viranomaisyhteistyön mahdollisuuksia sekä on mukana alueellisessa valmiussuunnittelussa. Sillä on toimiva hälytysryhmä.
- Osasto vastaanottaa, viestii ja ohjaa vapaaehtoisia OMA Punaisen Ristin kautta ja uusien toimijoiden vastaanotto ja perehdytys on suunnitelmallista.
- Osaston toiminnassa on mukana kaikenikäisiä ja eri taustoista tulevia vapaaehtoisia.
- Osastolla on keräystiimi ja se käyttää monipuolisesti eri keräysmenetelmiä sekä tekee yhteistyötä paikallisten yritysten ja verkostojen kanssa.
- Osasto toteuttaa omaa viestintää suunnitelmallisesti ja toimii myös sosiaalisessa mediassa.
- Osasto avustaa verenluovutus-tilaisuuksissa ja kannustaa verenluovuttajia.

EDELLÄKÄVIJÄ-OSASTO edellisten lisäksi:

- Osasto kehittää edellisten lisäksi suunnitelmallisesti toimintaansa analysoimalla paikalliset tarpeet, resurssit ja muutostekijät
- Valmiussuunnitelma on harjoitettu ja osastolle koulutettuja vapaaehtoisia operatiiviseen johtamiseen.
- Kaikki avainvapaaehtoiset ovat saaneet perehdytyksen.
- Osastolla on omaa varainhankintaa ja valmius hätäapukeräyksen vuorokauden sisään sekä valmius digikeräämiseen.
- Osaston viestintä on kohdennettua ja itse tuotettua sekä osastolla on hyvät suhteet paikallismediaan.
- Osasto vaikuttaa puhumalla haavoittuvien puolesta Punaisen Ristin arvojen mukaisesti sekä toimii paikallisten verkostojen koolle kutsujana ja aktiivitoimijana

Varmistamme Punaisen Ristin maanlaajuisen valmiuden osastojen yhdistyessä. Kehitämme erilaisia toimintatapoja ja tukitoimia harvaan asutuille alueille, suuriin kaupunkeihin, pääkaupunkiseudulle ja verkkoon.

Kansainvälisessä toiminnassa tuemme kumppanimaamme kansallisen yhdistyksen omien voimavarojen ja paikallisen toiminnan vahvistamista osana omaa yhteiskuntaa.

Tiedämme onnistuneemme, kun:

- Jäsenmäärä ja vapaaehtoisten määrä on kasvussa.
- Otamme yhteyttä henkilökohtaisesti jokaiseen meihin yhteyttä ottaneeseen viimeistään viikon sisällä.
- Osastot ovat arvioineet omaa toimintaansa ja laatineet kehittämissuunnitelman yhdessä piirikumminsä kanssa.

Vapaaehtoisuus innostaa ja motivoi

Jokaisen vapaaehtoisen hyvinvointi, jaksaminen ja ilo auttamisesta on meille tärkeää. Eri toimintojen avainhenkilöiden innostus ja osaaminen sekä vapaaehtoisten tukeminen ovat koko järjestön toiminnan edellytys. Kannustamme innovatiivisuuteen ja kokeiluihin ja luomme niiden pohjalta uusia toimintatapoja. Vapaaehtoiset kehittävät ja suunnittelevat niin kotimaan kuin kansainvälistä toimintaa. Määrittelemme vapaaehtoistehtävät niin että uudet vapaaehtoiset tietävät mihin he sitoutuvat, kun he tulevat mukaan toimintaan. Vapaaehtoistoiminnan kannalta on tärkeää saada nuoret mukaan. Pitkäkestoisen toiminnan rinnalla on tarjolla heitä kiinnostavaa projektiluontoista ja lyhytkestoista toimintaa.

Arjen toiminnan lisäksi innostamme lisää ihmisiä mukaan vastaamaan mahdollisten poikkeus- ja häiriötilanteiden tarpeisiin. Otamme uudet toimijat nopeasti vastaan sekä haemme heitä uusiin vastuutehtäviin digitaalisia välineitä hyödyntäen.

Punaisen Ristin jokaisessa osastossa ja toimintaryhmässä on mukava toimia, innostava toimintaympäristö, riittävä tuki-, koulutus- ja hälytysjärjestelmä ja toimiva yhteistyöverkosto. Toimintaryhmät ja osastot järjestävät kaikille avoimia tilaisuuksia ja toimintaa. Kutsumme mukaan kaikkia ihmisiä erilaisista taustoista ja elämäntilanteista.

Nuorilla on aito mahdollisuus osallistua, suunnitella ja organisoida toimintaa. Teemme töitä sen eteen, että toimintaan on helppo tulla mukaan ja että nuoret voivat myös luoda uutta toimintaa – yksin ja yhdessä, paikallisesti ja verkossa. Nuorilla on tilaa vaikuttaa järjestön sisällä ja järjestön kautta koko yhteiskunnassa nuoria kiinnostaviin paikallisiin ja globaaleihin ilmiöihin.

Tiedämme onnistuneemme, kun:

- Vapaaehtoisilta saadun palautteen ja tehtyjen tyytyväisyyskyselyjen ja tutkimusten mukaan vapaaehtoiset ovat tyytyväisiä toimintaan ja saamaansa tukeen.
- Jokaiselle uudelle vapaaehtoiselle on osoitettu yhteyshenkilö, riittävä tuki ja peruskoulutus tehtävänsä.
- Oma Punainen Risti – järjestelmä on käytössä jokaisessa osastossa, toimintaryhmässä ja tapahtumassa (perustoiminnan -osastoja lukuun ottamatta).
- Jokaisella osastolla on apunaan erikseen nimetty osastokummi ja osaston toimintaa kehitetään osastokummien ja osaston toiminnan itsearviointityökalun tuella.
- Annamme tilaa uusille kokeiluille, uusille toimijoille ja toimintaryhmille. Järjestämme toimintaa kaiken ikäisille sekä toimintaa, johon voi osallistua koko perheen kanssa.

- Meillä on käytössä virtuaalinen palkitsemisjärjestelmä, joka kannustaa ihmisiä toimimaan ja kouluttautumaan.
- Nuorten, alle 29-vuotiaiden, vapaaehtoisten määrä kasvaa kaikissa ohjelmissa.

Tunnistamme ja kasvatamme osaamista

Suomen Punainen Risti tarjoaa toimijoilleen järjestön toiminnan painopisteisiin perustuvaa laadukasta, käytännönläheistä ja helposti saavutettavaa koulutusta ja muita osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia. Tunnistamme ja arvostamme vapaaehtoistemme ja työntekijöidemme osaamista. Lisäämme nopeasti osaamistamme voidaksemme vastata nopeasti muuttuviin tarpeisiin kotona ja maailmalla. Rekrytoimme aktiivisesti uusia osajia. Vahvistamme vapaaehtoisten tukea. Koulutustoimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan perustuen tavoitteisiin ja tarpeisiin. Lisäämme kotimaan ja kansainvälisen toiminnan yhteistä osaamista toiminnan suunnittelussa ja viestinnässä.

Tiedämme onnistuneemme, kun:

- Tarjoamme jokaiselle uudelle vapaaehtoiselle perehdytyksen vähintään verkossa.
- Tunnistamme vapaaehtoisten osaamisen, odotukset ja tuen tarpeen, sekä pyydämme heiltä palautetta.
- Lisäämme osaamistamme valmiudessa ja varautumisessa sekä operaatioiden johtamisessa. Edistämme vapaaehtoisten mahdollisuuksia hyödyntää järjestössä kertynyttä osaamista opinnoissa sekä työelämässä virtuaalisten osaamismerkkien kautta.
- Osastojen johtohenkilöt ja toimintaryhmien vetäjät lisäävät osaamistaan ryhmänvetämiseen, johtamiseen, vuorovaikutukseen ja viestintään ja he saavat tarvitsemansa tuen.
- Kehitämme palautejärjestelmäämme, jotta pystymme paremmin tunnistamaan avunsaajien tarpeet.
- Pyydämme systemaattisesti avunsaajilta palautetta.

Saamme enemmän aikaiseksi yhteistyöllä

Auttamisen ketjumme saa eniten aikaan, kun toimimme hyvässä yhteistyössä sisäisesti ja eri sidosryhmien kanssa kotimaassa ja kansainvälisesti. Yhteistyöllä voimme toteuttaa myös niitä vapaaehtoistoiminnan tapoja, joihin yhden osaston tai toimintaryhmän resurssit eivät riitä. Teemme yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa etsimällä yritysvapaaehtoisille heidän ammattiosaamistaan hyödyntävää ja Punaisen Ristin tavoitteita edistävää vapaaehtoistoimintaa. Autamme viranomaisia oman roolimme ja tehtävämme mukaisesti.

Rakennamme vastavuoroista kumppanuutta myös muiden maiden kansallisten yhdistysten kanssa. Vahvistamme kumppaniemme kansallista toimintakykyä sekä paikallista toimintaa jakamalla kokemuksia ja osaamista Punaisen Ristin toiminnasta Suomessa.

Tiedämme onnistuneemme, kun:

- Sitoudumme yhteisiin tavoitteisiin ja toimimme yhdessä yhtenä Punaisena Ristinä.
- Toimimme yhdessä järjestön sisällä. Vahvistamme yhteistyötä osaston eri toimintaryhmien kesken, toisten osastojen kanssa, piirien kesken, kotimaan ja kansainvälisen toiminnan ja eri laitosten kesken. Koska paikalliset osastot ovat

erilaisia, on paikallinen yhteistyö ja toisten tukeminen tärkeää. Piiri tukee osastojen yhteistyötä.

- Toimimme yhteistyön edelläkävijänä myös organisaation ulkopuolelle, eri järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa paikallisesti, alueellisesti ja kansainvälisesti.
- Harjoitteleminen käytännön yhteistyötä valmiusharjoituksissa.

Käytämme uuden teknologian ja digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia

Internet on osa ihmisten arkea. Sieltä haetaan niin tietoa, seuraa, ajanvietettä kuin apua ja tukea. Verkkoauttaminen on uusi laajeneva avun ja vapaaehtoistoiminnan muoto, jonka edelläkävijä haluamme olla. Apua tarvitsevat hakeutuvat verkkoon ja vapaaehtoiset haluavat toimia verkon kautta. Verkkoauttamisessa avun hakeminen ja antaminen on usein joustavaa ja helppoa eikä se ole tiettyyn aikaan ja paikkaan sidottua. Kehitämme verkkoauttamisen muotoja erityisesti äkillisissä onnettomuus- ja poikkeustilanteissa, nuorten ja perheiden auttamisessa sekä yksinäisyyden lieventämiseksi.

Verkkoon laajentuva vapaaehtoistyö tuo mukanaan uudenlaisia vapaaehtoisia, ja siksi hyödynnämme myös verkossa toimivaa koulutus- ja tukijärjestelmää. Digitaalinen toiminta on kestävää myös ilmaston kannalta.

Digitaalisessa yhteiskunnassa tiedon merkitys korostuu. Vahvistamme luottamusta toimintaamme keräämällä, jakamalla ja käsittelemällä tietoa asianmukaisesti. Vapaaehtoisilla tulee olla järjestön yhteinen tieto käytävissä kaikissa kohtaamisissa. Hyvä sisäinen viestintä on edellytys sille, että avunsaajilta saamamme tieto on oikeaa ja sitä käsitellään luottamuksellisesti. Hyvä vuorovaikutus ja oikea tieto luovat pohjan järjestön kehittämiseksi. Suunnitelmallisesti kerättävä ja käsiteltävä tieto on edellytys myös viestinnän ja vaikuttamistyön mittaamiselle. Hyödynnämme toiminnassa, viestinnässä ja markkinoinnissa digitaalisten välineiden mahdollistamaa nopeutta, ketteryyttä ja mahdollisuutta laajentaa toimintaa.

Vahvistamme tietoon perustuvaa suunnittelua ja päätöksentekoa sekä johtamista ja kehittämistä. Kehitämme vapaaehtoisuuden tuloksellisuuden ja vaikutusten mittaamista ja tulosten avaamista. Nopeasti saatavilla oleva luotettava tieto on edellytys oikea-aikaiselle ja tarkoituksenmukaiselle avustustyölle sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Kehitystyössä hyödynnetään vapaaehtoisten ammatillista kykyä, osaamista ja tahtoa.

Tiedämme onnistuneemme, kun:

- Lisäämme verkossa tapahtuvaa auttamista.
- Myös digitaalisten palvelujen ulkopuolella olevien toimijoiden ja autettavien tarpeet on otettu huomioon.
- Käytämme osastoissa ja toimintaryhmissä aktiivisesti sosiaalista mediaa ja Oma Punainen Risti -järjestelmää.
- Käytössämme on vapaaehtoistoiminnan verkkokoulutusta ja -tukea.
- Käytössämme on enemmän digitaalisuutta hyödyntäviä toimintatapoja, prosesseja ja toimintamuotoja.

Avointa ja monipuolista valmiusjärjestön viestintää kaikilla järjestötasoilla

Punaisen Ristin toiminnasta viestitään monipuolisesti, ajantasaisesti ja monissa kanavissa. Huomioimme sekä perinteisen median seuraajat että tiedonhakijat verkossa. Kampanjointi on koko järjestön yhteinen toimintatapa, jolla saamme paljon näkyvyyttä paikallisesti ja valtakunnallisesti. Käytämme sosiaalista mediaa jatkuvaan vuorovaikutukseen eri ihmisten ja tahojen kanssa. Seuraamme viestintäympäristön muutoksia ja reagoimme niihin nopeasti.

Viestintämme on avointa kaikille. Olemme kaksikielinen järjestö. Tämä ilmenee myös erilaisten kampanjamateriaalien ja muun aineiston tuottamisena molemmilla kielillä. Huomioimme toiminnassa ja viestinnässä mahdollisuuksien mukaan myös muut kielet.

Laaja vapaaehtoisista ja työntekijöistä rakentuva verkostomme on viestintämme vahvuus. Vapaaehtoisten ja työntekijöiden viestintätaidot ja -välineet sekä innostus ovat edellytys toimivalle viestinnälle. Lisäämme vapaaehtoisten ja työntekijöiden viestintäkoulusta.

Osallistumme aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tarjoamme turvallisen alustan inhimillisten ja arvopohjastamme nousevien viestien ja näkökulmien esittämiselle. Tunnistamme nopeasti Punaisen Ristin toiminnalle ja arvomaailmalle tärkeitä yhteiskunnallisia kysymyksiä.

Ajantasainen ja avoin luottamushenkilöiden, vapaaehtoisten ja työntekijöiden viestintä rakentaa yhteistyötä ja luottamusta. Panostamme hyvään vuorovaikutukseen ja viestintään myös viranomaisien, järjestöjen, tukijoidemme ja muiden sidosryhmien kanssa.

Tiedämme onnistuneemme, kun:

- Lisäämme vapaaehtoisten ja työntekijöiden viestintäkoulutusta.
- Tuemme vapaaehtoisia työntekijöiden ja vapaaehtoisten yhteisellä Chat-kanavalla.
- Sisäinen viestintämme tukee auttamisvalmiuttamme ja kannustaa tiedon jakamiseen ja vuorovaikutukseen. Vapaaehtoiset ja työntekijät suunnittelevat yhdessä uusia viestinnän ja kampanjoinnin tapoja.
- Monipuoliset kampanjat innostavat ihmisiä osallistumaan vapaaehtoistoimintaan ja tukemaan toimintaa lahjoittamalla.
- Avustustoimintamme sekä kotimaassa että kansainvälisesti on näkyvää ja innostaa ihmisiä tukemaan operaatioitamme.

Tasapainoinen talous, toimiva hallinto ja hyvinvoiva henkilöstö

Koko järjestön talouden tasapaino mahdollistaa Punaisen Ristin toiminnan. Kehitämme omaa varainhankintaamme tarjoamalla kustannustehokkaita ja eri kohderyhmille mieluisia tapoja tukea toimintaamme. Panostamme tukijoidemme pysyvyyteen viestimällä avoimesti ja luottamusta herättävästi monipuolisesta avustustyöstämme.

Läpinäkyvä toiminta ja hyvä hallinto lisäävät luottamusta järjestömme toimintaa kohtaan. Avoimuus ja tilivelvollisuus korostuvat. Avunsaajat, lahjoittajat ja rahoittajat edellyttävät, että avustustyömme on vaikuttavaa, sisäiset toimintatapamme ovat tehokkaita ja raportointimme vastaa toiminnan johtamistarpeita ja sidosryhmien odotuksia. Avoimen raportoinnin, eettisten toimintaohjeiden, toimivan palautejärjestelmän ja kattavan tarkastustoiminnan avulla varmistamme, että

toimintamme on hyväksyttävää. Samalla ehkäisemme tehokkaasti luottamuksen ja maineen kannalta vahingollisten riskien toteutumista.

Lisäämme järjestön sisäistä yhteistyötä niin perustoiminnassa kuin erityisesti yhteisten tukipalveluiden osalta, jolloin ajankäyttöä voidaan painottaa järjestön varsinaisen tarkoituksen mukaiseen avustustyöhön. Hyödynnämme digitaalisia ratkaisuja myös hallinnossa.

Panostamme henkilöstöjohtamisessa jatkuvasti työhyvinvoinnin ja työkyvyn johtamisen kehittämiseen. Henkilökunnan hyvinvointi, tyytyväisyys ja innostus heijastuvat vapaaehtoisten saamaan tukeen.

Vahvistamme henkilöstöorganisaatiossa toimintakulttuuria, joka pohjautuu vahvasti ykseyteen, yhteistyöhön ja arvostavaan vuorovaikutukseen. Kiinnitämme erityisesti huomiota sellaisten johtamisen ja toimintatapojen kehittämiseen, jotka mahdollistavat oppimisen toimintalinjauksen toteutumisen kannalta keskeisillä aloilla. Vahvistamme tapaa toimia, joka antaa henkilökuntamme asiantuntijuudelle tilaa kukoistaa.

Kehitämme edelleen tukipalveluihin liittyviä prosesseja ja digitaalisia työkaluja. Taloushallinnon osalta panostamme erityisesti suunnittelun ja raportoinnin kehittämiseen osana tiedolla johtamista sekä henkilöstöhallinnossa henkilöstöjohtamisen ja -työn tuen kehittämiseen.

Tiedämme onnistuneemme, kun:

- Hallinnon toimintatavat noudattavat hyvää hallintoa ohjaavia periaatteita läpinäkyvyyttä, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kunnioittaen kaikkialla järjestössä.
- Osastojen hallinto saa tukea ja koulutusta piireistä ja keskustuimistosta. Kiinnostuneita osastoja tuetaan oman varainhankinnan kehittämisessä.
- Järjestön taloutta suunnitellaan ja seurataan oikea-aikaisen ja systemaattisen talousraportoinnin perusteella eri päätöksentekoelementeissä. Näin päätöksentekoelementeillä on mahdollisuus ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin ajoissa.
- Henkilöstö- ja pulssitutkimusten mukaan henkilöstö voi hyvin ja on tyytyväinen kehittymismahdollisuuksiinsa.
- Yhteiset tukipalvelut toimivat hyvin vastaten kaikkien tarpeisiin. Toimijat luottavat siihen, että järjestöämme johdetaan ja toimintaa toteutetaan eettisesti, vastuullisesti ja kestävästi.
- Edistämme piiritoimistoissa, keskustuimistossa, Veripalvelussa, Nuorten turvataloilla sekä Kontti -kierrätystavarataloissa ympäristöasioita Green Office -järjestelmän avulla. Valitsemme kestäviä vaihtoehtoja työn arjessa ja jaamme tietoa.
- Oman varainhankintamme tuotot pysyvät vakaina.

7 periaatetta

Olemme osa ainutlaatuista kansainvälistä liikettä, joka on läsnä yhteisöissä, ihmisten kesellä kaikkialla maailmassa. Kaikki Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen kansalliset yhdistykset toimivat samojen perusperiaatteiden mukaisesti, joita myös valtioiden tulee kunnioittaa. Periaatteidemme kunnioittaminen takaa toimintamme jatkuvuuden. Ne toimivat ohjeena toimijoille, vapaaehtoisille ja työntekijöille kaikissa tilanteissa.

Inhimillisuus

Inhimillisen kärsimyksen estäminen ja lievittäminen kaikin tavoin on Punaisen Ristin tärkein tehtävä ja toiminnan päämäärä. Sen tavoitteena on suojella elämää, terveyttä ja ihmisarvoa. Se edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä, yhteistyötä ja pysyvää rauhaa.

Tasapuolisuus

Punainen Risti pyrkii lievittämään ihmisten kärsimyksiä pelkästään avun tarpeen, ei kansallisuuden, uskonnon, rodun, poliittisten mielipiteiden tai yhteiskunnallisen aseman perusteella. Se antaa etusijan niille, jotka ovat suurimmassa hädässä.

Puolueettomuus

Voidakseen nauttia kaikkien osapuolten luottamusta ja auttaa kaikkia uhreja Punainen Risti pidättäytyy kannanotoista vihollisuuksien yhteydessä eikä milloinkaan sekaannu poliittisiin, aatteellisiin, uskonnollisiin tai kansallisiin ristiriitoihin.

Riippumattomuus

Punaisen Ristin liike on itsenäinen. Vaikka kansalliset yhdistykset toimiva humanitaarisissa tehtävissä oman maansa hallitusten apuna ja ovat maansa lainsäädännön alaisia, niiden tulee säilyttää itsensä määräämisoikeutensa niin, että ne voivat aina toimia Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti.

Vapaaehtoisuus

Punainen risti on vapaaehtoisjärjestö, jonka toiminta on kaikin tavoin pyyteetöntä.

Yleismaailmallisuus

Kansainvälinen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liike on yleismaailmallinen. Sen kansalliset yhdistykset ovat tasavertaisia ja niillä on yhtäläiset velvollisuudet auttaa toinen toisiaan.

Ykseys

Kussakin maassa voi olla vain yksi Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun yhdistys, joka on avoin kaikille ja ulottaa toimintansa koko maan alueelle.

Arvot

Avoin

Toimimme paikallisesti, lähellä ihmisiä, osana yhteisöä. Näkyvä, arkipäivän toimintamme yhdessä ihmisten kanssa on avointa kaikille ja tarjoaa toiminnan mahdollisuuksia kaikille periaatteisiimme sitoutuville. Järjestön johtaminen on avointa, luottamusta rakentavaa ja keskustelevalta. Toimintamme tuloksista ja taloudellisesta tilanteesta raportoidaan avoimesti niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin. Otamme vastaan jokaisen. Näemme jokaisen vapaaehtoisten, luottamushenkilön ja työntekijän erilaisuuden voimavarana, jonka avulla tarjoamme monimuotoista ja avointa toimintaa.

Palvelualtis

Asetamme avun ja palvelujen tarvitsijat toiminnassa etusijalle. Punaisen Ristin toimintaan osallistuvat ja sitä tukevat saavat tarvitsemaansa tietoa, tukea, valmennusta ja palautetta vapaaehtoisilta ja toimintaa tukevilta työntekijöiltä. Opimme ja kehitymme kuuntelemalla apua tarvitsevia ja vapaaehtoisia.

Aikaansaava

Reagoimme avun tarpeisiin ja käytämme voimavaramme oikein ja tuloksellisesti: keskitymme järjestön yhteisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Yhteistyökykyinen

Etsimme aktiivisesti kumppaneita. Vastaamme parhaiten avun tarvitsijoiden tarpeisiin, kun teemme yhteistyötä Punaisen Ristin sisällä kansainvälisesti ja Suomessa. Toimimme avoimena ja yhteistyökykyisenä kumppanina valtakunnallisesti ja paikallisesti muiden järjestöjen, viranomaisten, yritysten ja oppilaitosten kanssa.